

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta/ky: BcA. Peter Majoroš

Název diplomové práce:

Restaurování štukové výzdoby lunety s plastikou Marta v císařském pokoji na zámku v Bučovicích

Technika renesančního štku stucco romano na vybraných štukových dílech v Čechách a na Moravě

Studijní obor: Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury. Kámen.

Vedoucí práce: doc. Jakub Ďoubal, Ph.D.

Jméno a příjmení oponenta/email: Zdeněk Vácha (vacha.zdenek@npu.cz)

Naplnění zadání teoretické části práce

Zdůvodnění:

Vedle skutečnost, že teoretická práce je logicky provázána s částí praktickou, šlo o snahu o zasazení bučovické práce do širšího kontextu obdobných děl. Předkladatel práce nelenil i ve věci oslovení širšího okruhu odborníků/konzultantů, čímž získal ucelený pohled na danou problematiku.

Zadání teoretické práce bylo naplněno.

Nutno zároveň podotknout, že nad přímý rámec zadání (štuk, vápno) byly podniknuty exkursy i do dalších oblastí materiálového bádání (terakota, sklo), rozhodně tedy došlo ke komplexnímu uchopení problematiky nad rámec běžné praxe.

A B C D E F

Naplnění zadání praktické části práce

Zdůvodnění:

Praktická stránka zadání – komplexní restaurování sochy Marta s příslušnými proprietami – proběhlo

v předpokládaném, tedy zadáním stanoveném rozsahu. Výsledek byl shledán zdařilým.

A B C D E F

Odborná úroveň teoretické části práce

Zdůvodnění:

Odborná úroveň teoretické části práce je dobrá, svědčí o systematickém úsilí autora a jeho erudici (i o odborném zázemí školy). Tato konstelace umožnila důsledné sledování jednotlivých linií teoretického i experimentálního bádání, soustředěné informace o technikách římského štku jsou jistě i dalším pramenem pro restaurátorskou praxi. Zde měl autor výhodu, že paralelně probíhaly studie Renesanční a manýristické štukatérství v Čechách a na Moravě za účasti odborných sil FR.

A B C D E F

Odborná úroveň praktické části práce

Zdůvodnění:

V případě praktické části práce bylo zřejmé, že diplomantovou ambicí je prokázat své schopnosti a svou připravenost tím, že zvolená dílčí řešení nepředstavovala nekratší cestu k cíli, resp. vedla k metodám vyžadujícím vyšší míru úsilí, než je standard školních prací i v restaurátorské praxi (metody neinvazivního průzkumu, skleněné součást díla, analýzy a doplňování terakoty, retuš zlacení apod.). Samostatnou kapitolou je potom experimentální část zaměřená na vápno, uchopená komplexně a s náležitou mírou exaktnosti co do použitých metod.

A B C D E F

Metodická úroveň teoretické a praktické části práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění:

Diplomant, vybaven odborným zázemím (FR i externě), využil metodické přístupy jednotlivých specializací, jež integroval do své práce. Rozsah použité literatury je nadstandardní, a to v převážné šíři záběru – zejména technické a technologické aspekty štuku i experimenty. Méně se to již týká historických a umělecko-historických otázek, což by ovšem náleželo spíše humanitním oborům. Důležité je, že již pracuje s tezí Jacopa Strady (v pramenech uváděný jako 'da/de Strada' či 'della Strada') jako Šemberova architekta (o to překvapivější je absence zásadní literatury /Dirk Jacob JANSEN, *Jacopo Strada and Cultural Patronage at the Imperial Court*, Leiden/Boston 2018/), tato relativně nová publikace je dnes autoritou pro stradovské bádání obecně i pro Bučovice.

Je však vhodné zmínit i některé méně zvládnuté stránky práce, jež však celkově nesnižují její kvalitu.

Kupříkladu teze, s níž autor pracuje, když pro analýzu úprav je zvoleno období:

1623-1796 (?)

Kateřina z Boskovic a Maximilian Liechtenstein.

Rozmezí je uzavřeno rokem 1796 kdy je na zámku zřízená lichtenštejnská ústřední účtárna což zahrnovalo úpravu zámeckých prostor na byty, kanceláře a archiv spisovny. (s. 50).

Není zřejmé, proč je tato perioda uzavřena právě až rokem 1796, když reprezentační funkce zámku erodovala již za Karla Eusebia (odvází ze zámku vzácné zařízení a vybavení) a končí nejpozději již k roku 1722, kdy vznikají i byty pro úředníky centrální knížecí účtárny.

Upřednostněním roku 1796 dochází k určité dezinterpretaci stavebních dějin zámku, což může souviset i s otázkou úpravy/opravy dekorace Císařského sálu.

viz kupř. monografie: Bohumil SAMEK – Ivan ŘEHOLKA – Jarmila VACKOVÁ – Zdeněk NOVÁK, *Zámek Bučovice*, Brno 2003; zejména potom Michal KONEČNÝ, Zdeňka MÍČHALOVÁ, *Zámek Bučovice*, Kroměříž 2021.

Na vysoké úrovni je naopak práce s cizojazyčnou technologicky a restaurátorsky zaměřenou literaturou, zejména italskou.

K dalším drobnějším věcem:

Bůh Mars je v anglickém úvodu označován jako bohyně – ...*of Goddess Mars* (Annotation, s. p.), *hygroskopické materiály* (s. 67)) – jsou patrně míněny hygroskopické materiály, *lilijice* (s. 183) jsou správně lilijice, *SLANSKY, B.* (v literatuře) byl Slánský atd.; některé neobratné formulace: *Při reakci byla upozorována prudká reakce* (s. 47) apod.

Při značném rozsahu textu však jde spolu s překlepy o méně podstatné věci, jež úsilí předkladatele nijak neumenšují.

A B C D E F

Formální úprava diplomové práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění:

Formální úpravu práce lze ocenit, je přehledně strukturovaná a bohatý je i doprovodný aparát (fotografie, tabulky, grafy atd.). Členění do kapitol je logické, orientace v textu pro čtenáře přívětivá. Jazyková úroveň je odpovídající.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

Dotaz:

Bez vysvětlení zůstává použití pojmu *velatura* v souvislosti s doplňováním zaniklých ploch zlacení (*Barevné retuše nezasahují do původních celistvých povrchů, jsou provedeny „velaturou“ metodou tečkované retuše na místech, ...; s. 75*), většinou označuje techniku překrývání barevné vrstvy na způsob lazury či její leštění. Jaký je důvod?

Poznámka: Zvolenou technikou rekonstrukce zlacení byla do restaurátorských technik na Bučovicích zavedena nová metoda, jež v budoucnu jistě přinese – v důsledku náročnosti a pracnosti – značné zvýšení požadavků na restaurátory.

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění:

Komplexně pojatá práce na restaurování významného výtvarného díla italské provenience, do určité míry pionýrská restaurátorská akce s aplikací řady průzkumných a experimentálních metod. Náročnost práce byla v důsledku uplatňování nadstandardních postupů značně vysoká. Teoretická i experimentální část, logicky provázané s částí praktickou, jsou přínosné a přinášejí řadu informací ke konkrétnímu dílu, štukům 17. století typu *stucco romano* i pro analogická restaurátorská zadání v budoucnu.

Ocenit lze též odborné vedení diplomanta ze strany FR.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Brně ..... Datum: 6. září 2022

Podpis oponenta:.....